

Székesfehérvári Törvényszék
2.Pk.50.022/2019/7. szám

A Székesfehérvári Törvényszék dr. Németh István Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Németh István ügyvéd, 8000 Székesfehérvár, Had u. 1-3.) által képviselt **GOMI Rendezvényszervező és Kereskedelmi Kft.** (2481 Velence, Strand u. 25.) kérelmezőnek, - **Velence Város Önkormányzata Képviselő-testülete** (2481 Velence, Tópart u. 26.) 2/2019. (I.10.) számú helyi népszavazást elrendelő határozata felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

a képviselő-testület határozatát **helybenhagyja.**

Kötelezi a kérelmezőt, hogy az államnak – külön felhívásra – fizessen meg 10.000,- (tízezer) Ft eljárási illetéket.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Velence Város Önkormányzata Képviselő-testülete helyi népszavazást rendelt el azon kérdésben, hogy „Egyetért-e Ön azzal, hogy a helyi építési szabályzatot, és a velencei településrendezési eszközöket Velence Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy módosítsa, hogy semmit ne lehessen a Velence Korzó területén építeni”. Megállapította, hogy a határozata közzétételének időpontja 2019. január 11.

Döntését azzal indokolta, hogy Gerhard Ákos Emőd velencei lakos szervező négy kérdéskörben helyi népszavazást kezdeményezett. Ezek között szerepel:

1.) Akarja-e Ön, hogy az önkormányzati tulajdonú Velence Város Gazdálkodási Kft. vegye át a Velence Korzó üzemeltetését?

2.) Akarja-e Ön, hogy amennyiben Velence Város Önkormányzatának Képviselő-testülete korábban hozzájárult ahhoz, hogy az üzemeltető ráépítsen a Velence Korzó tetejére, azt a hozzájárulást a testület vonja vissza?

3.) Egyetért-e Ön azzal, hogy a Helyi Építési Szabályzatot és a velencei településrendezési eszközöket Velence Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy módosítsa, hogy semmit ne lehessen a Velence Korzó tetején építeni?

4.) Egyetért-e Ön azzal, hogy Velence Város Önkormányzat Képviselő-testülete tagadja meg a Velence Korzó tetejére történő bármilyen ráépítéshez a tulajdonosi hozzájárulást?

Velence Város Helyi Választási Bizottsága (továbbiakban: HVB) az 1. számú kérdés

Székesfehérvári Törvényszék
2.Pk.50.022/2019/7. szám

hitelesítését megtagadta, a 2., 3., 4. kérdést hitelesítette. A hitelesített három kérdéskörben jogorvoslat került benyújtásra. A Székesfehérvári Törvényszék a 2. és 4. kérdés hitelesítését megtagadta, míg a 3. kérdést illetően a 2.Pk.50.080/2018/15. számú határozatával a HVB határozatát helybenhagyta.

Ezt követően a szervező az aláírások gyűjtését elkezdte. A településen 5172 fő él, a népszavazás kezdeményezéséhez 1293 fő velencei választópolgár aláírása volt szükséges. A szervező a kellő számú aláírást összegyűjtötte, ezért a HVB a 2018. december 6. napján kelt 35/2018. (II.6.) számú határozatával megállapította, hogy azon kérdés tekintetében, hogy: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Helyi Építési Szabályzatot és a velencei településrendezési eszközöket Velence Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy módosítsa, hogy semmit ne lehessen a Velence Korzó tetején építeni?”* az aláírások elérték a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges számot. A döntés 2018. december 11. napján jogerőre emelkedett, ezért az önkormányzat képviselő-testülete a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv.) 52-55. § alapján elrendelte a helyi népszavazás megtartását.

A döntést a kérelmező támadta meg, és kérte annak megsemmisítését, mert álláspontja szerint az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a helyi népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, illetve az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről döntő HVB, illetve a törvényszék nem vehetett figyelembe, és az a döntést érdemben befolyásolja.

Előadta, hogy az önkormányzat – közbeszerzési eljárást követően elnyert – üzemeltetői szerződéssel a Velence Korzó területén ingatlan-fejlesztési szolgáltatást követelt meg. A kérelmező ennek eleget kívánt tenni. A népszavazás elrendelésével azonban kétségtelenné vált, hogy az önkormányzatnak az a szándéka, hogy azzal az ingatlanfejlesztést ellehetetlenítse. Velence Város Önkormányzat Képviselő-testülete a kérdésben foglalt tartalmat ugyanis kizárólag a kérelmező vállalkozása fejlesztése ellenében kívánta részrehajlóan alkalmazni, mégpedig úgy, hogy azzal kapcsolatban hatásvizsgálatot nem végzett. Figyelmen kívül hagyta, hogy döntése elindított egy olyan folyamatot, amelynek következtében az üzemeltetési szerződéssel összeegyeztethetetlen, több törvénnyel is ellentétes, jogszabálysértő rendeletet kellene hoznia.

Álláspontja szerint míg a HVB-nek a kérdés hitelesítését a választói és jogalkotói egyértelműség szempontjából kellett vizsgálnia, a képviselő-testületnek viszont a népszavazás valamennyi lehetséges gazdasági, pénzügyi, költségvetési hatását figyelembe kellett volna vennie, amit elmulasztott.

Azt, hogy a népszavazással kizárólag a kérelmező ingatlan-fejlesztését kívánják ellehetetleníteni, igazolja, hogy más személynek engedélyt adtak egy büfé bővítésére. Úgy véli, nem egyértelmű, hogy mi az oka annak, hogy egyik fejlesztést támogatják, míg a másikat nem.

Álláspontja szerint, a testület szándékát az aláírásgyűjtő ívek hitelesítését követően hozott határozatai is igazolják, s az egyes képviselők megnyilvánulásai azt tudatosítják, hogy az állampolgárok a feltett kérdésre adandó válasszal a GOMI Kft. ingatlan-fejlesztésének leállításáról szavaznak, nem pedig arról, ahogy azt a kérdésfeltevő megfogalmazta.

Utalt arra, hogy a törvényszék azon kérdéskörökben, ahol az aláírások hitelesítését

megtagadta, azt az álláspontot foglalta el, ha az adott kérdéskörben a népszavazás eredményes lesz, a kialakult helyzetben a képviselő-testület számára problémát jelenthet annak eldöntése, hogyan hozzon olyan döntést, ami a népszavazásnak megfelel, és összeegyeztethető az üzemeltetési szerződéssel, ezért az adott helyzetben a népszavazás kezdeményezése a jogintézmény alkotmányos céljával ellentétes.

Mindezek alapján álláspontja szerint az önkormányzat képviselő-testületének mérlegelnie kellett volna a népszavazás elrendelése előtt, hogy annak eredményessége esetén milyen kötelező döntést és határozatot kell hoznia, és azok milyen jogkövetkezéssel járnak.

Kiemelte még, hogy az önkormányzattal kötött üzemeltetési szerződés alapján díjazást fizet, melynek felhasználásáról az önkormányzat szabadon dönthet, ez olyan költségvetési kérdés, amely népszavazással nem befolyásolható. A népszavazás eredményessége esetén az üzemeltetési szerződés alapján ellehetetlenül a fejlesztés, ami a szerződés szerint a kérelmező joga és kötelezettsége, és a további üzemeltetés feltétele. A fejlesztéssel az önkormányzat jelentős összeghez jut, ezzel szemben a népszavazás kiírása egy olyan csoport érdekeit hivatott szolgálni, akinek érdekei ellentétesek a város, a Velence-tavi kiemelt turisztikai érdekekkel. Az önkormányzat azt sem vizsgálta meg, hogy az eredményes népszavazás esetén mi lesz az üzemeltetési szerződés alapján fizetett rendszeres, és a ráépítésért biztosítandó használati díj sorsa, ami olyan közpénz, amelyről nem mondhat le, de erről a képviselőket nem tájékoztatta. Mindebből eredően a népszavazás bármilyen eredménnyel is járjon, az nem tud megfelelni a választó polgárok akaratának. A feltett kérdés egyébként is kizárólag a kérelmező által tervezett beruházás megakadályozására irányul, ezért a népszavazásra feltett kérdés nem egyértelmű. A kérdés valódi tartalma és a kérdés tényleges hatásai egymással nincsenek összhangban.

Az Nsztv. 52-55. § értelmében a polgármester a törvényben foglalt feltételeknek megfelelő kezdeményezést a 43. § (2) bekezdése vagy az 50. § szerinti tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi testületi ülésen bejelenti.

A helyi népszavazás elrendeléséről az 52. § szerinti bejelentést követő harminc napon belül dönt a képviselő-testület.

A képviselő-testület bizottsága, valamint tagjai a helyi népszavazás elrendeléséig visszavonhatják az általuk benyújtott helyi népszavazási kezdeményezést.

A képviselő-testület helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozata tartalmazza a helyi népszavazásra bocsátott kérdést, továbbá rendelkezik a helyi népszavazás költségvetéséről. A kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell helyi népszavazásra bocsátani.

A helyi népszavazás elrendeléséről szóló határozatot az önkormányzat hivatalos lapjában, illetve a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A polgármester a helyi népszavazás elrendeléséről tájékoztatja a helyi választási bizottság elnökét.

Az Nsztv. 58. § (1) bekezdése szerint, a képviselő-testület helyi népszavazást elrendelő, valamint kötelezően elrendelendő helyi népszavazás elrendelését elutasító határozata elleni felülvizsgálati kérelmet – a törvényszékhez címezve – úgy kell benyújtani, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz.

A (3) bekezdés értelmében az (1) bekezdésben meghatározott eljárásban a törvényszék a határozat érdemében csak akkor folytat vizsgálatot, ha az aláírásgyűjtő ív hitelesítése és a helyi népszavazás elrendelése között a körülményekben olyan lényeges változás következett be, amelyet a kérdés hitelesítéséről, vagy az azzal szembeni felülvizsgálati kérelemről hozott döntés során a

helyi választási bizottság, illetve az 57. § szerinti eljárásban a törvényszék nem vehetett figyelembe, és a döntést érdemben befolyásolhatja. A törvényszék nem vizsgálja érdemben azt a felülvizsgálati kérelmet, amelyben a kérelmező a kérdés tartalmát illető, valamint a hitelesítéssel összefüggő alkotmányossági aggályokra hivatkozik.

A (4) bekezdés értelmében a törvényszék a felülvizsgálati kérelmet 30 napon belül bírálja el. A törvényszék a képviselő-testület határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és a képviselő-testületet új határozat hozatalára kötelezi.

A kérelmező jogorvoslati kérelmét lényegében arra alapította, hogy az önkormányzat a népszavazás elrendelésekor a körülményeket helytelenül mérlegelte, nem vette figyelembe annak gazdasági, magánjogi következményeit, illetve azt a körülményt, hogy az már egyetlen célt szolgál, a kérelmező ingatlan-fejlesztésének ellehetetlenítését, illetve hivatkozott arra is, hogy a körülmények megváltoztak, mert a képviselő-testület, illetve tagjai megnyilvánulásából is az derül ki, hogy kizárólag a kérelmező ingatlan-fejlesztését akarják megakadályozni.

Az Nsztv. 34. § (2) bekezdése értelmében a képviselő-testület köteles elrendelni helyi népszavazást, ha azt az önkormányzat rendeletében meghatározott számú választó polgár kezdeményezte.

Miután a HVB az adott kérdés hitelesítését elrendelte, és azt jogorvoslat folytán a törvényszék helybenhagyta, az aláírások gyűjtésénél, ellenőrzésénél nem merült fel eljárási hiba, ezért a törvényszék álláspontja szerint az önkormányzatnak a népszavazást el kellett rendelnie, nem volt mérlegelési lehetősége a tekintetben, hogy az milyen gazdasági, magánjogi következményekkel járhat. Nem mérlegelte azt sem, hogy eredményes népszavazás esetén, ha majd annak megfelelő döntést kell hoznia, és addig a kérelmező az adott területre nem szerez érvényes építési engedélyt, az milyen hatással lesz az üzemeltetői szerződésre, az ingatlanfejlesztésre, s hozzájuthat-e a fejlesztéséért járó egyszeri juttatáshoz.

A törvényszék álláspontja szerint nincs olyan, a döntést érdemben befolyásoló változás, amit a HVB a kérdés hitelesítése, illetve a törvényszék az ezzel kapcsolatos jogorvoslat során ne vett volna figyelembe. Az adott kérdéskörben a törvényszék a 2.Pk.50.080/2018/10. számú végzésben kifejtette: „A helyi népszavazásra bocsátani kívánt kérdés célja az idézett jogszabályi keretek között építési tilalom elrendelésével elérhető, önkormányzati rendeletalkotás révén. A népszavazásból eredő jogalkotási kötelezettség tehát az Étv. 20-22. § szerinti módon, az abban írt keretek között teljesíthető. A képviselő-testület, mint jogalkotó szerv feladata, hogy e jogszabályi keretek között a legmegfelelőbb szabályozási megoldást megtalálja. A jogalkotói egyértelműség hiányának kérdése tehát fel sem merülhet. Más kérdés, hogy az építési tilalommal érintett ingatlan üzemeltetőjével kötött szerződésre tekintettel az építési tilalomnak lehetnek esetleg olyan jogkövetkezményei is, amelyek a magánjogi jogszabályok (elsősorban a Polgári törvénykönyv), illetve a közbeszerzésről szóló törvény keretei között vonhatók le. Ezen esetleges jogkövetkezmények viszont nem érintik a *helyi érdekű ügyekben történő rendeletalkotás jogát, mely egyébként önkormányzati alapjog.*”

A törvényszék korábban nem találta hitelesíthetőnek azokat a kérdéseket, amelyek a

kérelmező és az önkormányzat közötti szerződéses jogviszonyt közvetlenül érintették. A tárgykörben népszavazásra bocsátott kérdés azonban túlmutat a szerződő felek jogviszonyán, mások jogait és kötelezettségeit is érinti. Nem vitatható, hogy a népszavazás hatással lehet a kérelmező joggyakorlási, ingatlanfejlesztési lehetőségeire, de ennek következményei bizonytalanok, s erre a törvényszék a 2.Pk.50.080/2018/10. számú végzésében is kitért, ez tehát nem minősül nóvumnak. Ehhez képest nem állapítható meg a körülmények – döntésre kiható – változása. Nem minősül annak, hogy vannak olyanok, aki a népszavazást a kérelmező ingatlan-fejlesztése megakadályozásának a lehetőségével hozzák közvetlen okozati összefüggésbe. A népszavazásra feltett kérdés viszont ezen túlmutat, mert az a jövőben az önkormányzat, mint tulajdonos, s a vendéglátóegységek üzemeltetői, sőt bármely a területen építésre jogosult állampolgár jogát korlátozhatja. A kérelmezőnek a kampányidőszakban lehetősége lesz arra, hogy az ingatlanfejlesztést ellenzőkkel szemben érveljen, hogy bemutassa, a népszavazás nem csak az ő, hanem más jogát is érinti, és az milyen következményekkel járhat az önkormányzattal fennálló magánjogi jogviszonyára, az önkormányzat költségvetésre, s a településfejlesztés lehetőségeire.

Megjegyzi a törvényszék, a korábbi eljárásban foglalkozott azzal, hogy a feltett kérdés megfelel a jogalkotói egyértelműség követelményének, a kérelmező ezzel ellentétes érvelése, emiatt, illetve azért sem vizsgálható, mert ennek lehetőségét a törvény az eljárás eme szakaszában már kizárja. Minderre tekintettel a törvényszék mellőzte a kérelmező azon érvei vizsgálatát is, ami a népszavazás önkormányzati költségvetésre való kihatására vonatkozott.

Miután a körülmények változása nem volt megállapítható, ezért a törvényszék a képviselő-testület határozatát az Nsztv. 58. § (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmező az Itv. 43. § (7) bekezdése alapján illeték fizetésére köteles.

A döntés elleni jogorvoslatot a 2013. évi CCXXXVIII. törvény 57. § (3) bekezdése zárja ki.

Székesfehérvár, 2019. március 14.

dr. Kaló Zsuzsanna sk.
bíró, a tanács elnöke

dr. Demeter Kinga Mária sk.
bíró

dr. Varga Péter Pál sk.
bíró

Székesfehérvári Törvényszék
2.Pk.50.022/2019/7. szám

